

[Ole Bernt Henriksen]

ret i den antagelse, og hr. Lasse Budtz kunne måske bekræfte det, ville det få den lykkelige virkning, at vi atter fik sat autoritet bag dansk udenrigspolitik, hvad vi kun har, hvis vi er enige om den.

Jeg skal takke forsvarsministeren for hans svar og hæfte mig ved et enkelt punkt i hans svar, nemlig dér, hvor udenrigsministeren siger, at det foreliggende samarbejde i enhedskommandoen mellem danske og tyske styrker næppe herefter ville være praktisk gennemførligt, og at en omlægning af kommandostrukturen i NATOs nordregion måtte ses som en nærliggende følge. I det hele måtte man forudse væsentlige ændringer i de forsvarsplaner, der berører dansk område eller omfatter danske styrker, herunder altså forstærkningsplanerne.

Jeg vil til forsvarsministerens bemærkninger gerne knytte den kommentar, at hvad der end sker – det vil jeg også gerne have hr. Lasse Budtz' kommentar til, for jeg tror, det er væsentligt, at vi opfanger dette med at tale sammen – er det væsentligt, at vi ikke gør noget, der forrykker den lykkelige politiske og militære stabilitet, vi har haft i NATOs nordregion, siden vi fik BALTAP. Jeg tror, at det er meget væsentligt, at denne stabilitet, som også har betydning for vort forhold til de østeuropæiske lande, bevares.

Medens jeg har en del at sige både til hr. Lasse Budtz og til forsvarsministerens svar, har jeg ikke så forfærdelig meget at sige til SF. Sådan som spørgsmålet er stillet, må det forekomme mig forholdsvis meningsløst. Forholdet er det, at NATO – ikke siden 1956, men i virkeligheden siden 1949 – har affundet sig med, at der ikke var atomvåben på dansk grund. NATO volder således ingen problemer i den sammenhæng.

Hvad angår forstærkningerne, tror jeg nok, at man skal være opmærksom på, at forudsætningen for, at man fik forstærkningsideen, og at vi stadig væk har den, var den, at Danmark i en eskalerende konflikt, hvor russerne satte stærkere styrker ind mod dansk område, skulle kunne vente længst muligt med at gribe til brug af kernevåben, i hvert fald længere, end hvis Danmark alene skulle møde en knusende fjendtlig overmagt. Meningen med forstærkningerne var at gøre den såkaldte atomtærskel højere, og her kunne vi vel gå helt op til den tredje fase i den bekyttelse, NATO giver Danmark, nemlig

den gensidige udløsning af strategiske våben. Jeg tror, det er en nyttig ting at erindre denne funktion af forstærkningerne. Om forstærkningerne medbringer kernevåben, kan forekomme mig mindre væsentligt. Jeg tror, at afskrækkelsen bliver størst, hvis de kan det, og hvis de gør det, og så har Danmark jo også hånd i hanke med udviklingen i en eskalerende konflikt, og det er noget, jeg i hvert fald vil lægge megen vægt på.

Jeg har som sagt ikke mange bemærkninger til SF, men jeg vil sige, at det nok ikke er afgørende, om de pågældende våben befinder sig på dansk grund i krigs- eller fredstid, for de kan jo befinde sig andre steder, og fjenden ved, hvor de befinder sig. Det, der er afgørende, er at forhindre en eskalerende konflikt, og hvis der kommer en eskalerende konflikt, drejer det sig om at bringe den under kontrol.

Jeg har med disse bemærkninger villet prøve at afdramatisere debatten lidt. Vi skriver i dag den 15. marts. Det er jo årsdagen for Cæsars død, og så kan vi sige: den 15. marts, idus martii, er kommet, men den er ikke gået endnu. Jeg har dog en fornemmelse af, at den nok går ganske fredeligt hen.

Mette Madsen (V):

Hvad er min ret, og hvad er min pligt? Sådan spørges der jo i mange sammenhænge, men vi er nok for sjældent interesserede i, hvilke forpligtelser vi har i forbindelse med de rettigheder, vi som regel er meget velorienterede om og også som regel tager for givet.

Vi er i Danmark så heldige at have ret til at forvente hjælp fra vore venner i NATO i tilfælde af et angreb, men en sådan solidaritet indebærer, at vi til gengæld har en forpligtelse til at hjælpe vennerne i en lignende situation, og det er nok også noget af det, vi overser i den daglige debat. Ministeren har lige mindet os om det, og det takker vi for, og vi takker også for redegørelsen i det hele taget, for den understreger mange andre ting, som vi også udelader eller glemmer i debatten. F.eks. synes jeg, det er meget vigtigt, at ministeren understregede betydningen af medlemskabet af NPG, for det giver os jo oplysninger om og indflydelse på alle atomforhandlinger, bl.a. INF-forhandlingerne.